

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesia Cathedrali Cæsaravgvstæ. Ioannis Baptistæ Tvrricelli Responsum

Torricelli, Giovanni Battista

Romæ, 1656

Num. 23. Reijcitur gl. interpretatio ad d. textum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13380

§. III.

- N. 22. **S**ecundum Adminiculum ex Auctorum testimonio desumptum qui Ecclesiam B. Mariæ Virginis fuisse antiquitus Cathedralē prodiderunt, contraria Scriptorum traditione, & validissimis rationibus tollitur.
- Primum enim grauissimi Auctores Parochialem Ecclesiam eam appellant: nam Hieronymus Blancas rerum Aragonensium *comment. fol. 11.* capta à Mauris Cæsaraugusta Christianos in Parochia Virginis Mariæ del Pilar Septos, inclusosque habitasse memorat: atque Vrbe ab Alphonso Rege recepta Benearnensi Vicecomiti Christianorum Muzarabū Regionem quæ Parochiæ Ecclesiæ Beatissimæ Virginis del Pilar finibus terminabatur, assignatam testantur *idem Blancas fol. 130. & Zurita annal. lib. 1. foll. 43.*
- Secundo loco ponderatur *text. in Canone quis nesciat 11. dist.* ubi habetur, *Manifestum esse in omnem Italiam, Gallias, Hispanias, Africam, atque Siciliam, Insulasque interiacentes nullum instituisse Ecclesias nisi eos quos Venerab. Petrus, aut eius successores constituerunt Sacerdotes &c.* qui textus cum de Cathedralium fundatione communiter accipiat, Cathedralē nullam à Iacobo Apostolo in Hispania erectam omnino conuincit; quod idem sensit doctissimus Baron, in *annot. ad Martyrologium Romanum in festo S. Iacobi 25. Iulii.*
- N. 23. Nec tollitur argumentum responsione *ex glos. deducta*, quæ *d. text.* ita intelligendum censuit, vt nullus Apostolorum sine mandato Petri in dd. Regionibus Cathedralē fundauerit: proinde cum omnibus Apostolis ad gentium prædicationē euntibus huiusmodi auctoritas à Petro concessa supponatur, nequiquam *d. textui* aduersari videtur, B. Iacobum supposito Petri mandato in Vrbe Cæsaraugusta Cathedralē Ecclesiam instituisse.
- Siquidem *glos. interpretatio*, admitti non potest, cum mea sententia quam grauiori iudicio semper submitto non subsistat suppositum de auctoritate instituendi Ecclesias

Apo-

Apostolis à Petro concessa; etenim glosæ assumptum, vnde Paulum Principis Apostolorum mandato ad prædicandum profectum infert, contrarium potius probare videtur: Si enim Dominus dixit Apostolis *Segregate mihi Paulum, & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos*, vt habet Lucas in act. 13. vtique non Petri, sed Domini præcepto missus est Paulus ad prædicandum, vt est expressus *textus in Can. quod die dist. 75.* quod idem de alijs Apostolis admonet *textus in Can. in nouo. dist. 21. & sensit Baron. ad an. Christi 44.* vbi ait, *excitata secunda in Ecclesiam persequutione, occisoque Iacobo Apostolo factam esse Apostolorum dispersionem, eosque à Iudæis pulsos ad exterâs gentes fuisse profectos nec tamen Prouincias forte vel proratione linguarum inter se diuisisse, sed singulos eas regiones petisse, ad quas Spiritus sanctus priuato instinctu voluit eos proficisci.*

Nec mihi profecto constat cur prædicandi facultas à Petro Apostolis tribuenda esset, quibus Christus Dominus noster expresso mandato prædicationem iniunxerat *Matth. & Marc. d. cap. ult.* quod *Egid. in d. Can. quis nesciat* animaduertens non esse præsumendum dixit vt in re per Dominum Iesum præordinata, & sancta, Petrus eius Vicarius auctoritatem interponere ausus esset, quia postquam Dominus aliquod negotium suscipit, potestas Vicarij, vel Procuratoris quò ad illud cessare debet, *de procurat. cap. non iniuste, & cap. si quem tit. eodem lib. 6.*

Hinc Præpositus atque idem Aegidius *in d. Can. à glosa sententia dissident*, tum quia à Christo immediatè habuit Paulus auctoritatem prædicandi, quia statim post conuersionem Pauli Christus dixit Ananiæ, *Vide quoniam vas electionis est mihi iste vt portet nomen meum coram Regibus, & gentibus, & filijs Israel: ego enim ostendam isti quanta oportet pro me pati, act. 9.* & ideo alibi dixit Paulus, *nec ab homine, nec per hominem sed à Domino euangelium se accepisse*: tum quia post conuersionem antequam videret Petrum, ipse publicè prædicauit, vt colligitur ex eiusdem Pauli epistola
ed

ad Galatas cap. 1. vbi statim accepto mandato Domini Paulum abiisse, vt prædicaret gentibus euangelium antecessores eius Apostolos non alloquutum habetur; deinde post tres annos venisse eum Hierosolimam, vt videret Petrum, & mansisse apud eum diebus quindecim, alium autem Apostolorum vidisse neminem, ac rursus post annos 14. reuersum Hierosolimam, vt euāgelium cum alijs Apostolis conferret iuxta caput secundum eiusdem epistolæ; quod quidem Paulus non fecisset, iam Spiritu sancto plenus, nisi sciuisset se habere à Domino potestatem.

Similiter Apostolis nullam auctoritatem instituendi Ecclesias à Petro concessam ratione eadem suadetur: quia licet Petro Pontificatus in Ecclesia Christi datus fuerit, cæteri tamen Apostoli cum eodem pari consortio honorem, & potestatem acceperunt *ad Can. in nouo dist. 21. Vnde Abb. q. 1. num. 9. vers. tertio præmitto, eandem immediatè à Christo auctoritatem arguit Apostolos habuisse; quod quidem sacris traditionibus confirmatur, nam & dum viueret non soli Petro, sed omnibus Apostolis dixit Dominus, Amen dico vobis quacunque alligaueritis super terram erunt ligata & in Cælo, & quacunque solueritis super terram erunt soluta & in Cælo, vt in Matth. cap. 18. & post resurrectionem eandem potestatem eis cōfirmavit, Accipite Spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis retenta sunt, ut habet Ioannes cap. 20. Et hæc fuisse antiquorum Theologorum comuniorem sententiam testatur Suarez de fid. disp. 10. sect. 1. nu. 3.*

Nec officit, quia hæc auctoritas Apostolis diuersimodè obuenit Petro scilicet tanquam capiti, cæteris verò tanquam membris communicata *ad Can. ita Dominus dist. 19. & Can. loquitur 24. quest. 1. quamobrem à Petro, tanquam capite, Apostolorum auctoritas emanasse videtur, vt sensit Abb. d. quest. 1. nu. 12. Nam retenta differentia potestatis quam inter Petrum, & alios Apostolos idem Abb. constituit d. q. 1. num. 10. vt scilicet soli Petro auctoritas regiminis collata fuerit,*

fuerit, qua super omnes Apostolos atque Ecclesias potestatem haberet: Apostoli verò executionis tantum auctoritatem obtinuerint, exercitiū enim omnibus à Christo datum fuit ijs verbis, *ite predicare Evangelium omni creaturæ*; Respondetur auctoritatem sibi à Domino delegatam absque alio Petri mandato Apostolos exercere potuisse, eā tamen Petri potestati obnoxiam fuisse, cui tanquam Principi aliorum consilia regere, & moderari, alijsque prædicationem alijs Ecclesiarum institutionem committere, vel prohibere ius erat; Cæterum vbi de expresso Petri mandato, aut prohibitione non constat, permissum vnicuique fuisse suæ potestatis exercitiū par est credere, nec noua auctoritatis delegatione Apostolis opus fuisse, qui sufficientem auctoritatem ab ipso Domino acceperant.

Et hoc idem sensit *Suarez d. sect. 1. à num. 11.* nec obscuris verbis expressit *sub numer. 25.* vbi concludit etiam si Apostoli immediatè à Christo & ordinem Sacerdotij, & potestatem ordinis, & potestatem Iurisdictionis in vniuersum orbem acceperint, Petrum tamen duplici titulo superasse, dignitate, & potestate, cæteros Apostolos. Primò quia hæc dignitas fuit in eo, vt in pastore ordinario totius Ecclesiæ cui succedendum erat, aliorum verò potestas quodammodo delegata erat, & ex priuilegio. Secundò, quia Iurisdictione Petri se extendebat ad ipsas personas Apostolorum directè, nimirum poterat illis præcipere atque huc, vel illuc mittere. Tertiò quia ad Petrum spectabat cura vniuersalis Ecclesiæ quasi per se primo, hanc enim oportuit in vno inueniri, cum ad cæteros tam vniuersalis potestas non nisi secundariò esset demandata: *nam singulis Apostolis data est tanta potestas in hunc sensum, vt ubique gentium possent prædicare, absoluerè, Episcopos insituere, & similia*: non tamen vt possent singuli vniuersalem Ecclesiæ ordinem præscribere, aut leges condere, quæ totam obligarent in quo Petri potestas super alios eminebat.

Nec refragantur quæ de Paulo ex Archidiacono, aut de Phi-

H

lippo

lippo ex Methodio refert decisio *sub num. 35.* Nam Archidiaconum refellit Præpositus *in d. Canone quis nesciat nu. 8.* non enim quia Petrus dexteram dedit Paulo, vt in eiusdem epistola prima ad Galatas cap. 2. potestatem vllam hoc actu Paulo concessit, prout coniecit Archidiaconus, sed societatis dexteram eidem obtulit: nec quidem Petrus tantum, sed & Iacobus, & Ioannes tum Paulo tum Barnabæ dexteram porrexerunt, cum enim inuicem se separarent Apostoli, illi ad Gentiles, hi verò ad Iudæos profecturi pacem, & amicitiam inter eos dexterarum coniunctione firmarunt, vt indicat Paulus ijs verbis. *Et cum cognouissent gratiam qua data est mihi, Iacobus, & Cephas, & Ioannes, qui videbantur columna esse, dexteram dederunt mihi, & Barnabæ societatis, vt nos inter gentes, ipsi autem in circuncisionē &c.* Quò verò ad Philippum qui Phyloteus cognominatus, & à Paulo conuersus dicitur, nil mirum si Pontifex Clemens eidem in Hispanias misso auctoritatem sibi à Petro transmissam: subdelegauit; non enim hic Philippus Apostolus fuit (quippe Apostolus an. Christi 54. Claudij verò 12. iuxta Euseb. & Baron. passus est: Philippus verò Phyloteus sub Nerone secundum Metaphrastem, vel secundum Baron. sub M. Aurelio, & Lucio Vero Imperatoribus claruit) ideo auctoritate Apostolica egebat, cum auctoritatem à Christo, quam Apostoli obtinuerant, non suscepisset.

Reijcienda igitur interpretatio *glos. & text.* absolute prout loquitur intelligendus est, vt scilicet nemo Apostolorum præter B. Petrum aut eius successores in Italia, Hispania, Gallia, Africa, Sicilia, atq; adiacentibus Insulis Cathedrales erexerit: cum enim nullibi æquiueniatur, aut legatur Ecclesiã vllam in dd. Prouinciis ab Apostolis, Petro excepto, fuisse institutam, neque nos id factum præsumere debemus iuxta expressa verba eiusdem *text. & ibi Gemin. num. 3.*

Nec obstat assera Apostolorum consuetudo constituendi Episcopos in singulis Ciuitatibus, in quibus verbum Dei prædicauerant, quam vel à Iacobo Apostolo Cæsaraugustæ

stæ

stæ seruata[m] verisimile videtur, quia præterquam Episcopi ibi constituebantur, vbi messis quidem multa esset, & operarii pauci, quod Cæsaraugustæ considerari nequit cuius curæ fatis superque vnus Presbyter esse poterat, duobus tantum vel qui plures numerant, septem in ea discipulis ab Apostolo conuersis: Sanè cum adsit textus qui Cathedralẽ nullam in dd. Prouinciis ab Apostolis fundatam, expressè habet, non fuisse vbique seruata[m] hanc consuetudinem, fatis apparet.

Similiter non obstant quæ de Pauli, & Barnabæ prædicatione tradit Murill. in d. tractatu de fund. Capp. Angel. c. 20. fol. 173. Nam quod in can. quis nescias. de Petro dicitur, æquè de Paulo accipiendum est, qui non vnitæ personæ sed prædicandi, & instruendi identitate vnus, & idem cum Petro habetur, qua ratione vtriusque effigiem in Bullis Apostolicis imprimi notant Archid. ad d. Can. sub numer. 2. in fin. & Gemin. nu. 7. & 8. Quod autẽ Barnabas Ligures Insubresq; docuerit, & Mediolanensem Ecclesiam fundauerit ne utiquam probat contrarium eius quod in d. Can. asseritur, nam prout Clemens in septima Constitutione inter 70. discipulos Barnabam enumerauit, ita fieri potuit vt Innocentius in d. epistola, nec eum tanquam Apostolum nec Ecclesias ab eo erectas tanquam ab Apostolo erectas considerauerit. Et quamuis Spiritus sanctus dixerit, *Segregate mihi Paulũ, & Barnabam &c.* & propterea nomen Apostoli in Ecclesia Barnabas obrinuerit: illum tamen dignitatẽ Apostolicã quò ad omnia quæ de illius ratione sunt, atque adeo quò ad vniuersalem iurisdictionem, de qua superius diximus, non obtinuisse censuit Suarez de fid. d. disp. 10. sect. 1. nu. 2. vbi animaduertit neque Ecclesiam æquali solemnitate festum eius ac aliorum Apostolorum celebrare.

Tertium, & quidem fortissimum argumentum contra Cathedralitatem Ecclesiæ del Pilar ex superius allegato Alphonsi priuilegio elicitur, in quo præmissa Ecclesiæ S. Saluatoris antiquitate & calamitatibus, quibus à Barbaris af-

ficta fuerat, eidem Rex Alphonfus plura largitur, & in primis donationem Ecclesiæ del Pilar à superioribus Regibus Alphonso, & Ranimiro ei factam confirmat. Cum enim Pontifex Gregorius Septimus anno 1073. Concesserit Sancio Regi eiusque successoribus facultatem distribuendi, & disponendi de Ecclesijs, quas in Saracenorum terris caperent, vel ipsi ædificarent, exceptis dumtaxat Episcopalibus Sedibus, cuius facultatis reiterata concessio ab Urbano II. anno 1095. Petro Hispaniarum Regi, eiusque successoribus facta fuit: utique Alphonfus, & Ranimirus dd. Regum successores auctoritate à Pontifice sibi delata abusi non essent, Ecclesiã del Pilar, si ea Cathedralis fuisset, Ecclesiæ S. Saluatoris contra expressam Pontificis volutatem donantes: neque alter Alphonfus anno 1134. aut ipsi Pontifices Adrianus IV. anno 1158. & Alexander Tertius anno 1171. huiusmodi donationem confirmassent.

Nec subsistit responsio decisionis *sub num. 99.* videlicet donationes Ranimiri, & Alphonfi fratrum non comprehendere Ecclesiam del Pilar: & ideo, licet in confirmatione dd. donationum Alphonfus illorum successor d. Ecclesiam exptelsè referat, ad eam tamen confirmationem extendi non potuisse vtpotè subiectum confirmabile non inuenientem *ad tradit. per Abb. in cap. inter dilectos nu. 8. de fid. instr.*

Quia cum de donationibus Alphonfi debellatoris, & Ranimiri aliundè non constet quam ex tenore donationum in confirmatione inserto: non potest ex aduerso affirmari, Ecclesiam del Pilar in eis non contineri, imo ex d. tenore contrarium probatur, est enim recepta conclusio standum esse privilegio confirmatorio absque productione, & verificatione privilegij confirmati, quotiescumque in privilegio confirmatorio substantia confirmati plenè narratur *Abb. d. cap. inter dilectos nu. 9. post med. & ibi Falin. nu. 7. de fid. instr. Rota divers. par. 2. decis. 36. nu. 1. & rec. par. 7. decis. 22. nu. 22.* Nam ex d. narratione Princeps causa cognita, & ex certa scientia confirmasse præsumitur *ad glos. in cap. Pastoralis §. præt.*

præterea, verbo ex certa scientia de officia delegari Gabr. conf. 181. nu. 13. lib. 2. Rota decis. 192. nu. 3. par. 1. & decis. 292. nu. mer. 6. & decis. 166. num. 7. par. 5. & decis. 222. nu. 12. par. 7. recent.

Quæ confirmatio ex certa scientia habet vim nouæ cōcessionis, & gratiæ cap. si Apostolicæ & ibi glos. in verb. confirmamus de præbend. in 6. Rota apud Cassador. decis. 1. num. 3. de confirmatione vtili vel inuili Merlin. decis. 743. num. 13. & rec. par. 1. d. decis. 192. nu. 2. & par. 2. decis. 513. num. 6. & par. 5. decis. 101. nu. 14. Omnemque prorsus dubitationem tollūt antiquissimæ enunciatiuæ in Adriani IV. & Alexandri III. Bullis emissæ quibus Alphonfi, & Ranimiri superius dictæ donationes confirmantur: Cum enim non modo temporis concurrat antiquitas, sed super donationibus enunciatis Pontifices disponant eadem donationes ad assertionibus concludentissimè probantur Rot. apud Seraph. decis. 449. & decis. 1272. vtrouique nu. 1. & rec. par. 1. decis. 405. num. 1. & 2. & par. 2. decis. 223. pariter nu. 1. & 2. & par. 3. dec. 222. à nu. 1. & par. 6. decis. 205. nu. 4.

Ex his igitur liquet non esse attendendam Scriptorum traditionem, qui Ecclesiam del Pilar Cathedralem asseruere: quippe non modo contraria aliorum assertio, sed ratio ipsa eis aduerlatur, quæ qualibet auctoritate maior est, & veritati æquiparatur ad text. in Cap. qui contempta, et Can. frustra 8. dist.

Nec scriptorum numerus preferendus est veritati: nam plerumque historici nõ perferunt rationem anteriorem volatum more auum sequuntur vt de iuris consultis dixit, Dec. conf. 499. num. 12. & Roland. conf. 100. numer. 50. vol. 2. ideo scriptoribus qui Ecclesiam del Pilar Parochiam nuncupant, etiam si paucioribus magis est deferendum quam Cathedralem eam asserentibus: quoniam maioris auctoritatis eius verba esse videntur, qui magis ratione nititur iuxta dist. 20. in princ. nec ex auctorum multitudine sed rationibus est iudicandum ad l. primam S. sed neque ex multitudine

C. de veter. iur. enucl. quod constanter, & Sanctissimè seruatum in supremo Rota Tribunali testantur Duran. decis. 76. num. 14. & decis. 501. num. 1. par. 1. diuers. & decis. 17. nu. 4. & nu. 10. par. 7. rec.

Ut tamē absoluta omni ex parte respōsio ad obiecta habeatur singulorum, qui in *decisione referuntur sub num. 80.* testimonium expendi potest.

N. 24. Aymoinus in primis perperam allegatur in historia de rebus gestis francorum *lib. 5. cap. 20.* cum ne verbum quidem ibi habeat de Ecclesia del Pilar; cui accedit Aymoini historiā quartum librum non excedere, vt ex ipsius operis proæmio colligitur, alijsque pluribus argumentis, quibus, & Cardinalis Belarminns in *lib. de scriptor. Eccles. ad annum 873.* & Gulielmus Ranchinus *lib. 1. var. tit. cap. 15.* & Marquardus Freherus, & Antonius de Breul in *Iudicio de historia Aymoini prolato d. quintum librum seu centonem ex pluribus confarcinatum vt spurium agnoscunt reijciuntque Aymoini titulo falsò suppositum.*

In historia verò translationis corporis S. Vincentij cap. 6. licet Ecclesiam del Pilar aliarum matrem appellet, id non magis ad statum Cathedralem, quam ad antiquitatē eius quæ, & in simplici statu Parochiali fundari potuit, relationem admittit cum verbum matris plures habeat significationes, & secundum subiectam materiam accipiatur *ex trad. per Barbos. iur. Eccles. vniuers. lib. 2. cap. 1. à nu. 20.*

Quod si Cathedralem Ecclesiā eponimine historicus designasset, attento tempore quò enunciatiua emanauit, id pariter non officeret; cum enim anno Domini 855. Auctor scriberet quo Maurorum seruitute oppressa Cæsaraugusta, & antiqua Cathedrali in Mezquitam conuersa, Ecclesia Sanctissimæ Virginis Cathedralis vices subierat, Cathedralitatis qualitas ei tributa ad Auctoris tempora esset referenda, quibus sede in ea constituta non immerito potuit hac prærogatiua commendari.

Verum huic historiæ omnem prorsus adimunt fidem superius
ponde.